

Αθήνα 25 ΣΕΠ. 1986

Αριθ. Πρωτ. 18

Προς

Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας
Διεύθυνση Λιμενικής Αστυνομίας
Τμήμα 1οΠΕΙΡΑΙΑ

I.- Εις απάντηση του υπ' αριθ. 5797/22.8.1986 εγγράφου με το οποίο ζητείτε να γνωμοδοτήσουμε αν υπάρχει και ποιά είναι η αρμόδια δημόσια αρχή, να χορηγήσει άδεια για έρευνα, εντοπισμό και ανέλιξη ενός αροσιάφους, που κατά το Β' παγκόσμιο πόλεμο φέρεται ότι μετέφερε "θησαυρό" και κατέπεσε και βυθίστηκε στον Ευβοϊκό κόλπο, έχου την τιμή να σας γνωρίσω τα ακόλουθα:

II.- Κατά την § 1 του άρθρου μόνου το Ν.6133/1944 επιτρέπεται στον Υπουργό Οικονομικών να παραχωρεί άδεια ανευρέσεως στις χωρινές θάλασσες κρυμμένου θησαυρού που να ανήκει στο Δημόσιο, όπως π.χ. χρυσών νομισμάτων (όχι όμως και αντικειμένων αρχαιολογικής αξίας) στα οποία το Δημόσιο έχει δικαίωμα λόγω του πολέμου είτε από οποιαδήποτε άλλη αιτία. Και κατά το άρθρ.2 §2 του Α.Ν.464/1945, που η προσωρινή του ισχύ παρατάθηκε γιατί τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε από το Ν.990/1949 και το Ν.Δ.2648/1953, τις άδειες ανέλιξης ναυαγίων χορηγούσε ο Οργανισμός Ανελεύσεως Ναυαγίων που τελούσε υπό την εποπτεία και τον έλεγχο του Κράτους μέσω του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας, αλλά διαλύθηκε και υποκαταστάθηκε από το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο.— Όμως το αντικείμενο της γνωμοδοτήσεως προσεγγίζεται και πληρέστερα ρυθμίζεται από τις διατάξεις του Ν.Δ.187/1973 "περί κώδικος Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου". Ειδικότερα κατά το

άρθρ. 146 §1 αυτού προκειμένου περί ναυαγίου που παρεμποδίζει την ελεύθερη ναυσιπλοΐα ή την προσδρόμηση ή την κίνηση στο λιμένα ή στις ακτές, "οι Λιμενικές Αρχές" προσκαλούν τον εφοπλιστή να προβεί στην ανέλιυση του ναυαγίου, η δε βάση της §2 του άρθρου αυτού εκδόθηκε υπ' αριθ. 8171/14.10-31.12.1976 απόφαση του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας (ΦΕΚ Β' 1560/1976) που προνοεί για την τηρητέα διαδικασία ανέλιυσης ναυαγίων, στα άρθρ. 1 §1 και 3 §1 καθορίζει ότι "η οικεία Λιμενική Αρχή αναθέτει την ανέλιυση του ναυαγίου...". Οι διατάξεις αυτές, που έχουν εφαρμογή και στην προκειμένη περίπτωση, είναι σε αρμονία και με τα άρθρ. 136, 141 και 146 του αυτού Ν.Δ. σε συνδυασμό προς το άρθρ. 1 του Ν.Δ. 444/1970, γιατί αναγνωρίζουν ότι η άσκηση της αστυνομικής δικαιοδοσίας στους λιμένες και στα χωρικά ύδατα και η διοικητική αρμοδιότητα για τη μέριμνα της άρσεως των ναυαγίων ανήκει στις οικείες Λιμενικές Αρχές, οι οποίες εξαρτώνται από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας που είναι η υπάτη αρχή των εξουσιών τους. (Τα ανωτέρω συμπορεύονται προς τις θεσπιζόμενες για την διοικητική αποκέντρωση, βάσει των άρθρ. 101 και 102 του Συντάγματος, ειδικότερες επιταγές των άρθρ. 1 §1 και 2 του Ν. 3200/1956, του άρθρου μόνου του Β.Δ. 656/1970 και των άρθρ. 19, 21 και 77 του Ν. 1622/1986). - Εξυπακούεται ότι αν ανακύπτουν ζητήματα συναρμοδιότητας και άλλων Υπουργείων, όπως στην περίπτωση δικαωμάτων του Δημοσίου (για τα θαλάσσια ευρήματα και τα καταποντισθέντα πλοία στα ελληνικά παράλια, βλπ. Σπηλιωτοπούλου Ελλην. Ναυτ. Δικ. § § 97 και 95, Δελούκα Ναυτ. Δικ.² § 70, Τούση Εμπορ. Δ. κ.³ § 125 και σημ. 1 με παραπομπές), αντικειμένων αρχαιολογικής αξίας, ή άλλων ευρημά-

των που υπάγονται σε ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις όπως είναι οι υδρογονάνθρακες, γίνεται πρόδηλη η ανάγκη συνεργασίας και συναποφάσεως των συναρμοδίων αρχών, για πολύπλευρη αντιμετώπιση των συνθέτων ζητημάτων που ενδεχομένως να ανακύπτουν.

III.- Οι ανωτέρω διατάξεις έχουν αντικείμενο του ρυθμιστικού τους πεδίου τις διατυπώσεις ανέλυσης των πλοίων που έχουν ναυαγήσει στα ελληνικά χωρικά ύδατα. Όμως ελλείπει ειδικών διατάξεων τα αυτά πρέπει να ισχύσουν και για την ανέλυση του αεροσκάφους που φέρεται ότι κατέπεσε και βυθίστηκε στα ελληνικά χωρικά ύδατα (πρβλ. Παπαπολίτη Επιθαλάσσια αρωγή και διάσωση I §§ 22 και 23 και ειδικότερα σελ. 89 που αναφέρεται περίπτωση αρωγής σε υδροπλάνο σε αλλοδαπή επικράτεια).

IV.- Επομένως αρμόδια δημόσια αρχή να χορηγήσει άδεια για την ανέλυση του μηθέντος αεροπλάνου και του φορτίου του, που έχει καταπέσει στα ελληνικά χωρικά ύδατα, είναι η οικεία Διμενική Αρχή, με την επιφύλαξη τυχόν συνδρομής ζητημάτων συναρμοδιότητας και άλλης δημόσιας αρχής, ότε φρονώ ότι απαιτείται συναπόφαση.-

Ο Αντεπιστάμενος του Αρείου Πάγου

Σπυρίδων Δ. Σταμούλης